

שם המחקר : חקירה משפטית של אנשים עם מוגבלות שכלית המדווחים על התעללות

פיזית ומינית

שנה : 2014

מס' קטלוגי : 59

שם החוקר : פרופ' אירית הרשקוביץ

רשות מחקר : בה"ס לעבודה סוציאלית, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אונ' חיפה

אנשים עם מוגבלות שכלית נמצאים בסיכון מוגבר להיות קורבנות של התעללות. לקויות אלו גם עלולות להגביל את יכולתם לחשוף את דבר הפגיעה ולספק מידע משפטי רלוונטי בנוגע לתקיפה לגורמי חקירה. למרות הצורך לערוך חקירות מותאמות ורגישות עם אוכלוסייה זו, המחקר המצומצם בתחום מראה כי חוקרים נוטים לנהל חקירות בלתי יעילות ולא מותאמות התפתחותית ולכן הנחקרים נמנעים מלחשוף את פגיעתם או לחילופין מספקים הצהרות דלות או לא עקביות, שסיכוייהם להתפתח לכדי כתב אישום דלים מאוד. מכיוון שמחקרים קודמים נערכו על חקירות לא ראויות של אנשים עם מוגבלות שכלית, מחקרים אלה לא יכלו לזהות את האסטרטגיות היעילות ביותר בחקירתם וגם לא את האיכות המרבית של עדות אליה הם יכולים להגיע. המחקר הנוכחי בחן כיצד נחקרו אנשים עם מוגבלות שכלית, באיזו מידה הם השתתפו בחקירה והגיבו לשאלות ומה היו תוצריה מבחינת פרטי המידע המרכיבים את העדות. חקירות משפטיות של אנשים עם מוגבלות שכלית קלה ובינונית הושו לחקירות של אנשים ללא מוגבלות שכלית. חוקרים מיוחדים הפועלים לפי חוק חדש (חוק הליכי חקירה והעדה: התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית, התשס"ו-2005) ושעברו הכשרה ייעודית לחקירת אנשים עם מוגבלות שכלית, ביצעו את החקירות בהתאם לפרוטוקול ה-NICHD, פרוטוקול המיועד לאפשר ראיונות מותאמים התפתחותית. איכות הראיונות והתצהירים שהתקבלו מהנחקרים נותחו באופן המאפשר לתאר את טווח התפקוד בחקירה של אנשים עם מוגבלות שכלית קלה ובינונית ולתעד את היעילות היחסית של שאלות ואסטרטגיות חקירה שונות. הממצאים מראים שאנשים עם מוגבלות קלה תפקדו ברוב התחומים כמו אנשים ללא מוגבלות ואם כי אנשים עם מוגבלות בינונית נתנו עדות מצומצמת יותר, העדות היתה בדרך כלל איכותית וכללה פרטים מרכזיים

חשובים להליך המשפטי. מחקר זה מקדם את ההבנה לגבי אסטרטגיות אפקטיביות ליישום בעת
ניהול חקירה משפטית עם אנשים עם מוגבלות שכלית, ומצביע על היכולות של אנשים עם
מוגבלות שכלית לתאר אירוע שחוו במסגרת חקירה פלילית.

- [למחקר המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)